

Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży

w świetle przepisów ustawy o systemie oświaty oraz ustawy
o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych

STANOWISKO RADY POLSKIEJ IZBY TURYSTYKI - 23 SIERPNIĄ 2023

1. Środowisko organizatorów turystyki zrzeszonych w Polskiej Izbie Turystyki, zajmujących się organizowaniem kolonii i obozów dla dzieci i młodzieży, wpisanych do rejestru organizatorów turystyki, posiadających gwarancje finansowe i podlegających różnym rygorom i obowiązkom wynikającym z ustawy o imprezach turystycznych i innych przepisów prawa, podnosi od lat sprawę nierównych warunków konkurencji stworzonych przez ustawę o systemie oświaty.

W przekonaniu środowiska, potwierdzonym praktyką, ustawa o systemie oświaty stosuje „taryfę ulgową”, pozwalając szkołom oraz osobom/jednostkom wymienionym w art. 92c ust. 1 ustawy o systemie oświaty* na organizację kolonii i obozów mających postać imprezy turystycznej z pominięciem ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych („ustawa it/put”), to jest bez spełnienia warunków i wymogów ciężących na organizatorach turystyki dziecięcej i młodzieżowej.

2. Środowisko organizatorów turystyki dziecięcej i młodzieżowej postrzega to jako przejaw nieuczciwej konkurencji zalegalizowanej ustawą o systemie oświaty.
3. Sprawa nieuczciwej konkurencji nabrała aktualności po utworzeniu przez Radę PIT branżowego Oddziału Turystyki Dziecięcej i Młodzieżowej oraz po rozpoczęciu przez PIT w ostatnich tygodniach pod auspicjami Ministerstwa Sportu i Turystyki realizacji projektu „Bezpieczna turystyka”.

* Przepis art. 92c będzie dalej powoływany w niniejszym stanowisku bez każdorazowego zaznaczania, że jest to przepis ustawy o systemie oświaty.

Odezwały się też głosy (zwłaszcza na Facebooku, na którym PIT prowadzi kampanię informacyjną w ramach projektu „Bezpieczna turystyka”) broniące szczególnej regulacji z art. 92c ust. 1, która zdaniem tych obrońców wyłącza kolonie i obozy organizowane na podstawie tego przepisu z reżimu ustawy it/put.

Stanowisko PIT

4. Polska Izba Turystyki wielokrotnie zwracała uwagę na ten problem na różnych forach i w różnych formach.

Ponieważ sprawa pozostaje bez biegu urzędowego, Zarząd Izby podejmuje próbę przedstawienia stanowiska Izby w kluczowej dla sprawy kwestii stosunku przepisów art. 92c. ust. 1 do ustawy it/put oraz do wniosków płynących z analizy tych przepisów.

Kwestie do rozważenia

- Jaki jest zakres imprez turystycznych objętych ustawą it/put?
- Kto jest przedsiębiorcą turystycznym; czy może być nim szkoła organizująca wypoczynek dzieci i młodzieży?
- Czy imprezę turystyczną objętą przepisami ustawy it/put może realizować osoba/jednostka niebędąca przedsiębiorcą turystycznym?
- Czy w grę może wchodzić takie rozumienie przepisów prawa odnoszących się do wypoczynku dzieci i młodzieży, które dopuszcza zróżnicowanie poziomu ochrony dzieci z tej samej szkoły: uczniowie klasy 3a są na koloniach pod pieczę biura podróży (organizatora turystyki wpisanego do rejestru, posiadającego zabezpieczenie finansowe i podlegającego przepisom ustawy it/put), a uczniowie klasy 3b mają asystę działaczy fundacji, która zorganizowała kolonie i która nie ma wobec dzieci (ściśle: ich rodziców/opiekunów prawnych) zobowiązań wynikających z ustawy it/put?
- Czy art. 92c ust. 1 dopuszczający organizację wypoczynku przez szkoły i fundacje jest sprzeczny z ustawą it/put czy tylko nie został

właściwie odczytany i powstała na jego tle niewłaściwa praktyka, którą można i należy zmienić bez zmiany ustawy?

- Czy wobec zróżnicowania poziomu ochrony konsumentów, jakimi są dzieci i młodzież uczestniczący w imprezach turystycznych w formie kolonii, obozów itp., właściwe organy administracji rządowej nie powinny podjąć stosownych kroków, aby ten problem rozwiązać poprzez skorygowanie praktyki?

Przepisy art. 92c ust. 1

- 5. Źródłem problemu są przepisy art. 92c ust. 1, które nie zostały zmienione merytorycznie wraz z wejściem w życie ustawy it/put:

Art. 92c. 1. Organizatorami wycieczki mogą być:

- 1) szkoły i placówki;*
- 2) przedsiębiorcy wpisani do rejestru organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych, o którym mowa w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz.U. poz. 2361);*
- 3) osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, inne niż wymienione w pkt 1 i 2, organizujące wycieczki w celu:
 - a) niezarobkowym albo*
 - b) zarobkowym, jeżeli organizowany wycieczki nie stanowi imprezy turystycznej, o której mowa w art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.**

- 6. Wycieczki, o których mowa w art. 92c ust. 1, może przybrać formę imprezy turystycznej.
- 7. Problematyka imprez turystycznych jest uregulowana w ustawie it/put.

8. Ustawa it/put transponuje unijną Dyrektywa 2015/2302 w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych, zmieniającą rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 i dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE oraz uchylającą dyrektywę Rady 90/314/EWG („**dyrektywa**”).
9. Analiza relacji art. 92c ust. 1 do ustawy it/put musi być zatem poprzedzona uwagą na temat zakresu stosowania dyrektywy i tym samym ustawy it/put, to znaczy jakie imprezy turystyczne są objęte dyrektywą lub ustawą it/put; do jakich imprez przepisy ustawy it/put nie mają zastosowania.

Zakres imprez turystycznych objętych dyrektywą/ustawą it/put

10. Można spotkać opinię, że stanowiąca źródło ustawy it/put dyrektywa reguluje problematykę imprez turystycznych od strony przedmiotowej, to znaczy dotyczy każdego połączenia usług turystycznych, które stanowi imprezę turystyczną w rozumieniu art. 3 pkt 2 dyrektywy, z wyjątkiem imprez wyłączonych na mocy art. 2 ust. 2 dyrektywy.

Artykuł 2

Zakres stosowania

2. Niniejszej dyrektywy nie stosuje się do:

- a) *imprez turystycznych oraz powiązanych usług turystycznych trwających krócej niż 24 godziny, chyba że obejmują one zakwaterowanie;*
- b) *imprez turystycznych oraz powiązanych usług turystycznych, które są odpowiednio oferowane oraz których zamawianie jest ułatwiane okazjonalnie*

i na zasadach niekomercyjnych, i wyłącznie ograniczonej grupie podróżnych;

c) imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych nabywanych na podstawie umowy ogólnej o zorganizowanie podróży służbowej zawieranej pomiędzy przedsiębiorcą a inną osobą fizyczną lub prawną działającą w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wykonywaniem wolnego zawodu.

11. Tymczasem oprócz wyłączenia przedmiotowego z art. 2 ust. 2 dyrektywy jest również wyłączenie podmiotowe w art. 1 i art. 2 ust. 1 dyrektywy.
12. W rozdziale I dyrektywy „Przedmiot, zakres stosowania, definicje i poziom harmonizacji”, w art. 1 określającym przedmiot regulacji, dyrektywa stanowi, że: „Celem niniejszej dyrektywy jest przyczynienie się do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego i osiągnięcia wysokiego i jak najbardziej jednolitego poziomu ochrony konsumentów poprzez zbliżenie niektórych aspektów przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w odniesieniu do umów zawieranych pomiędzy podróżnymi a **przedsiębiorcami** dotyczących imprez turystycznych oraz powiązanych usług turystycznych”.
13. Z art. 1 dyrektywy wynika, że jej przedmiotem są tylko relacje (umowy) między podróżnymi a **przedsiębiorcami**.
14. Z kolei w art. 2 ust. 1 określającym zakres stosowania dyrektywy ustawodawca europejski stwierdził, że: „Niniejszą dyrektywę stosuje się do imprez turystycznych oferowanych do sprzedaży lub sprzedawanych podróżnym **przez przedsiębiorców** oraz do powiązanych usług turystycznych, których zamawianie jest ułatwiane podróżnym przez przedsiębiorców”.
15. Ustawa it/put posługuje się tu pojęciem „przedsiębiorca turystyczny”.

16. Skoro dyrektywa dotyczy tylko imprez organizowanych przez przedsiębiorców turystycznych, to czy osoby/podmioty niebędące przedsiębiorcami mogą oferować i sprzedawać imprezy turystyczne?
17. Odpowiedź na pytanie z pkt 16 jest przecząca – w odniesieniu do imprez niewyłączonych spod ustawy it/put (zob. niżej uwagę 19). Imprezę turystyczną niewyłączoną spod ustawy może organizować i prowadzić tylko organizator turystyki, a organizatorem według definicji z art. 4 pkt 8 ustawy it/put jest tylko przedsiębiorca turystyczny.
18. Prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie organizowania imprez turystycznych bez wymaganego wpisu do rejestru organizatorów turystyki lub bez uzyskania zabezpieczenia finansowego na wypadek niewypłacalności podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności (art. 59 ust. 2 i art. 60 ustawy it/put).
19. Spod ustawy it/put wyłączone są imprezy turystyczne okazjonalne („kilka razy w roku”), niezarobkowe, dla ograniczonej grupy podróżnych – art. 3 ustawy it/put.
20. Spod ustawy it/put wyłączone są również imprezy turystyczne bez noclegu, trwające krócej niż 24 godziny.
21. Imprezy wyłączone spod ustawy it/put może zorganizować podmiot niebędący przedsiębiorcą turystycznym.
22. Według art. 4 pkt 7 ustawy it/put pod pojęciem „przedsiębiorca turystyczny” należy rozumieć organizatora turystyki, przedsiębiorcę ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych, agenta turystycznego lub dostawcę usług turystycznych, będącego przedsiębiorcą w rozumieniu art. 431 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny albo prowadzącego działalność odpłatną.
23. Przepis art. 431 k.c. stanowi: „Przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 331 § 1, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową”.
24. Według definicji z art. 4 pkt 7 ustawy it/put przedsiębiorcą turystycznym jest zatem:
 - organizator turystyki,
 - przedsiębiorca ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych,

- agent turystyczny,
 - dostawca usług turystycznych prowadzący we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową albo prowadzący działalność odpłatną.
25. W związku z uwagami 10–24 kolejne uwagi będą poświęcone kwestii organizacji wycieczki, o którym mowa w art. 92c ust. 1, w formie imprezy turystycznej podlegającej przepisom ustawy it/put.

Analiza art. 92c ust. 1 w świetle implementacji dyrektywy do ustawy it/put

26. Przepisy dyrektywy zostały implementowane do ustawy it/put. Implementacji dokonano według wymogu maksymalnej harmonizacji, to znaczy, że ustawodawca polski nie mógł zmienić tych unormowań dyrektywy, na których zmianę sama dyrektywa nie zezwoliła.
27. Do niezamienialnych przepisów dyrektywy należą m.in. związane z przedmiotem niniejszego stanowiska: definicja imprezy turystycznej (art. 3 pkt 2) oraz wyłączenia określonych imprez spod przepisów dyrektywy (art. 2 ust. 2).
28. Odpowiednikami przepisów art. 3 pkt 2 i art. 2 ust. 2 dyrektywy są w ustawie it/put przepisy art. 4 pkt 2 i art. 5 (definicja imprezy turystycznej) oraz art. 3 (określenie imprez turystycznych wyłączonych spod ustawy).
29. Zasadzie prymatu przepisów dyrektywy, którego wyrazem jest wymóg maksymalnej harmonizacji, towarzyszy zakaz wprowadzania do ustawy krajowej przepisów sprzecznych z dyrektywą (art. 4).

Artykuł 4

Poziom harmonizacji

O ile niniejsza dyrektywa nie stanowi inaczej, państwa członkowskie nie mogą utrzymywać ani wprowadzać do swojego prawa krajowego przepisów odbiegających od tych, które zostały ustanowione w niniejszej dyrektywie, w tym również przepisów surowszych lub łagodniejszych,

prowadzących do zróżnicowanego poziomu ochrony podróży.

30. Zakaz z art. 4 dyrektywy powinien być rozumiany tak, iż ustawodawca krajowy nie tylko nie może wprowadzać regulacji odmiennych od dyrektywy, **lecz również nie może pozostawiać w krajowym systemie prawnym przepisów sprzecznych z dyrektywą.**
31. Z pkt 30 wynika wniosek, że jeżeli w momencie implementacji dyrektywy do polskiego porządku prawnego obowiązywał przepis ustawy sprzeczny z dyrektywą, to ustawa implementująca (ustawa it/put) powinna taki przepis uchylić.
32. W momencie uchwalania ustawy it/put (24.11.2017) obowiązywał art. 92c ust. 1 w brzmieniu jak w ramce:

Art. 92c. 1. Organizatorami wypoczynku mogą być:

- 1) *szkoły i placówki;*
- 2) *przedsiębiorcy wpisani do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1553);*
- 3) *osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, inne niż wymienione w pkt 1 i 2, organizujące wypoczynek w celu:*
 - a) *niezarobkowym albo*
 - b) *zarobkowym, jeżeli organizowany wypoczynek nie stanowi imprezy turystycznej, o której mowa w art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych.*

33. Przepis ten obecnie znajduje się w rozdziale ustawy o systemie oświaty poświęconym organizowaniu wypoczynku i organizatorom wypoczynku.
34. Cel przepisów tego rozdziału wyjaśnia art. 92a, stanowiąc, że wypoczynek ma służyć rekreacji lub regeneracji sił fizycznych i psychicznych

- i winien być połączony ze szkoleniem lub pogłębianiem wiedzy, rozwijaniem zainteresowań, uzdolnień lub kompetencji społecznych dzieci i młodzieży.
35. Ustawa o systemie oświaty reguluje zatem w sposób szczególny ten aspekt wypoczynku dzieci i młodzieży, który pozostaje poza sferą regulacji ustawy it/put.
 36. Szczególne znaczenie zyskuje w tym względzie art. 92c ust. 1, który określa, kto może być organizatorem wypoczynku i jakie są jego obowiązki.
 37. Wypoczynek dzieci i młodzieży znajduje się pod szczególną pieczę władz oświatowych i towarzyszą mu dodatkowe wymogi nieznanne „zwykłym” imprezom turystycznym.
 38. Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży według wymagań ustawy o systemie oświaty obejmuje szereg specyficznych wymogów i obowiązków jak:
 - prowadzenie przez kuratora bazy wypoczynku udostępnionej do publicznej wiadomości w związku z kardynalną zasadą, że wypoczynek może się odbyć wyłącznie po umieszczeniu zgłoszenia wypoczynku w bazie wypoczynku;
 - szczególne obowiązki organizatora wypoczynku w zakresie bhp, ochrony przeciwpożarowej, warunków higieniczno-sanitarnych, dostępu do opieki medycznej, składu kadry wypoczynku, programu wypoczynku i zajęć dostosowanych do wieku, zainteresowań i potrzeb uczestników, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej i umiejętności; zasady żywienia, wymogi związane z bezpieczeństwem uczestników wypoczynku;
 - w przypadku wypoczynku organizowanego za granicą: wymagane ubezpieczenie i wymóg znajomości języka obcego.
 39. Ustawa o systemie oświaty nie reguluje kwestii, co jest, a co nie jest imprezą turystyczną.
 40. Gdyby przyjąć, że ustawa o systemie oświaty zawiera odrębną od ustawy it/put regulację w zakresie warunków oferowania, sprzedaży i realizacji imprez turystycznych, prowadziłoby to do wniosku, że

naruszony jest art. 4 dyrektywy, niepozwalający na istnienie regulacji sprzecznej z dyrektywą.

41. Naruszenie art. 4 dyrektywy polegałoby na pozostawieniu przez polskiego ustawodawcę w porządku prawnym przepisu ustawy sprzecznego z dyrektywą.
42. W procesie legislacyjnym ustawy it/put przedmiotem oglądu legislacyjnego była kwestia, czy i w jakim zakresie art. 92c ust. 1 powinien być zmieniony.
43. Ustawodawca zmienił bowiem ustawą it/put w art. 92c ust. 1 nazewnictwo – dostosowując je do nowych pojęć – natomiast nie zmienił art. 92c ust. 1 pod względem merytorycznym.

Zmiana nazewnictwa (czcionką pogrubioną zaznaczone zostały zmiany w przepisach)

Art. 92c. 1. Organizatorami wycieczki mogą być:

- 1) *szkoły i placówki;*
- [2] *przedsiębiorcy wpisani do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1553);]*
- <2) *przedsiębiorcy wpisani do rejestru organizatorów turystyki i **przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych, o którym mowa w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. poz. 2361);>***
- 3) *osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, inne niż wymienione w pkt 1 i 2, organizujące wycieczki w celu:*
 - a) *niezarobkowym albo*
 - [b) *zarobkowym, jeżeli organizowany wycieczki nie stanowi imprezy turystycznej, o której mowa w art.*

3 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych.]

<b) zarobkowym, jeżeli organizowany wypoczynek nie stanowi imprezy turystycznej, o której mowa w art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.>

44. Należy zatem zbadać, czy można przyjąć, że art. 92c ust. 1 został pozostawiony bez zmian merytorycznych, gdyż normuje materię nieuregulowaną w ustawie it/put i w związku z tym nie występuje problem niezgodności art. 92c ust. 1 z ustawą it/put.

Odpowiedź twierdząca wyjaśniałaby, dlaczego ustawodawca nie zmienił merytorycznie art. 92c ust. 1, i oddalała przypuszczenie, że celem ustawodawcy było pozostawienie w ustawie o systemie oświaty specregulacji konkurencyjnej względem ustawy it/put.

45. W tym celu należy poddać analizie treść art. 92c ust. 1.

46. W art. 92c ust. 1 jako organizatorzy wypoczynku wskazani zostali: szkoła (pkt 1), organizator turystyki (pkt 2) oraz dwie odrębne kategorie podmiotów:

- a) do pierwszej kategorii należą osoby/jednostki organizujące wypoczynek w celu niezarobkowym;
- b) do drugiej kategorii należą osoby/jednostki organizujące wypoczynek w celu zarobkowym, gdy wypoczynek nie stanowi imprezy turystycznej w rozumieniu ustawy it/put.

47. Przepis art. 92c ust. 1 pkt 2, który wymienia organizatora turystyki jako organizatora wypoczynku, nie wymaga komentarza.

48. Nie wymaga również komentarza przypadek organizacji wypoczynku przez osoby/jednostki, gdy nie stanowi on imprezy turystycznej (pkt 46 b niniejszego opracowania). Zarówno pojedyncze usługi turystyczne czy też połączone usługi turystyczne niestanowiące imprezy są wyłączone spod ustawy it/put i jako takie nie stanowią przedmiotu zainteresowania niniejszego stanowiska.

49. Pozostają dwie kategorie organizatorów wycieczek: szkoła oraz organizator wycieczek działający w celu niezarobkowym (pkt 46 a).
50. Status organizatora wycieczek przyznany szkole przepisem art. 92c ust. 1 pkt 1 nie daje szkole uprawnień organizatora turystyki.
51. Organizator wycieczek ma realizować zadania wyznaczone mu przepisami art. 92.
52. Toteż gdy wycieczka, o którym mowa w art. 92, ma postać imprezy turystycznej podlegającej przepisom ustawy it/put (tzn. niewyłączonej spod ustawy it/put na podstawie art. 3), to szkoła mogłaby korzystać jako organizator wycieczek z usług funkcjonującego na rynku organizatora turystyki (biura podróży) – o ile rzecz jasna sama nie będzie miała statusu organizatora turystyki w rozumieniu ustawy it/put.
53. **Nie ma podstaw interpretacja, że wycieczka mająca postać imprezy turystycznej objętej przepisami ustawy it/put może być organizowana przez szkołę na podstawie tylko art. 92c ust. 1 (bez wpisu do rejestru i bez zabezpieczenia finansowego, czyli w oderwaniu od ustawy it/put).**
54. W art. 92c ust. 1 obok szkoły wymieniony jest bowiem organizator turystyki, a więc przedsiębiorca wpisany do rejestru i posiadający zabezpieczenia, na którym spoczywają obowiązki określone ustawą it/put wobec uczestniczących w imprezie dzieci i młodzieży.
55. Nie do przyjęcia byłoby stanowisko, że (przykładowo) wycieczką dzieci z klasy 3a zajmuje się, w ramach umowy ze szkołą, profesjonalny organizator turystyki (biuro podróży), a wycieczką dzieci z klasy 3b może zająć się sama szkoła, bez angażowania organizatora turystyki, która nie podlega regułom i wymogom ustawy it/put (mowa tu o wycieczce stanowiącej imprezę podlegającą przepisom ustawy it/put).
56. Mielibyśmy do czynienia z niczym nieuzasadnioną i szkodzącą interesom części uczniów sytuacją, że jedni biorą udział w obozie czy kolonii chronieni przez ustawę it/put, a drudzy takiej ochrony nie mają.
57. Co się tyczy wymienionych w art. 92c ust. 1 pkt 3 osób/jednostek organizujących wycieczki w celu niezarobkowym – odnoszą się do

nich odpowiednio wcześniejsze uwagi dotyczące szkoły jako organizatora wypoczynku.

58. W związku z powyższym również osoby/jednostki inne niż szkoła czy organizator turystyki, zaliczone przez art. 92c ust. 1 do 3. kategorii organizatorów wypoczynku, mogą organizować wypoczynek mający postać imprezy turystycznej, niewyłączonej spod ustawy it/put, samodzielnie pod warunkiem uzyskania wpisu do rejestru organizatorów turystyki lub wspólnie z organizatorem turystyki (biurem podróży).
59. Tylko udział organizatora turystyki w wypoczynku dzieci i młodzieży mającym postać imprezy turystycznej niewyłączonej spod ustawy o imprezach daje gwarancję korzystania przez uczestników wypoczynku z uprawnień i zabezpieczeń przewidzianych ustawą it/put.
60. Nie do obrony byłoby bowiem stanowisko, że ustawodawca stworzył w ustawie o systemie oświaty osobną kategorię osób/jednostek uprawnionych do samodzielnej organizacji i przeprowadzania imprez turystycznych dla dzieci/młodzieży, które to imprezy funkcjonowałyby poza reżimem ustawy o imprezach turystycznych, tylko dlatego, że są organizowane w celach niezarobkowych.
61. W przypadku wszelkich imprez turystycznych niewyłączonych spod ustawy it/put celem nadrzędnym jest zapewnienie uczestnikom imprez, w tym szczególnie dzieciom i młodzieży, ochrony, jaką stwarza ustawa it/put, oraz zagwarantowanie uprawnień przewidzianych jej przepisami.

Wnioski

62. Regulacja prawna art. 92c ust. 1 ma własny cel, niekonkurencyjny wobec ustawy it/put, i przepisy art. 92c ust. 1 nie mogą być rozumiane jako wprowadzające wyjątek od regulacji ustawy it/put.
63. Przeprowadzenie objętej ustawą it/put imprezy turystycznej w ramach wypoczynku dzieci i młodzieży bez udziału organizatora turystyki nie zapewnia dzieciom i młodzieży ochrony, jaką daje ustawa it/put.
64. Nieakceptowalne jest różnicowanie poziomu ochrony dzieci i młodzieży w ramach imprez turystycznych, będące skutkiem angażowania

do jednych imprez biur podróży, a do innych – sił społecznych działających poza ustawą it/put.

65. Przepisy art. 92c ust. 1 nie dopuszczają samodzielnej organizacji wypoczynku w formie imprez turystycznych przez szkoły i fundacje bez udziału organizatora turystyki (mowa tu o wypoczynku stanowiącym imprezę podlegającą przepisom ustawy it/put).
66. Praktyka organizowania takich imprez bez udziału organizatora turystyki jest sprzeczna z ustawą it/put, którą można i należy zmienić bez zmiany ustawy o systemie oświaty.
67. Wszystkie obozy, kolonie i inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży stanowiące imprezę turystyczną niewyłączoną spod przepisów ustawy it/put muszą być przeprowadzane przez organizatora turystyki lub z jego udziałem. Stanowisko przeciwne jest niezgodne z dyrektywą i ustawą it/put.
68. Właściwe organy administracji rządowej powinny podjąć stosowne działania w celu rozwiązania problemu poprzez skorygowanie praktyki.
69. Polska Izba Turystyki powinna jeszcze raz postawić omawiany tu problem „na porządku dziennym” instytucji odpowiedzialnych za polską turystykę, znaleźć wsparcie dla prezentowanego tu stanowiska i doprowadzić do zapewnienia zgodności z ustawą it/put praktyki organizowania wypoczynku dzieci i młodzieży w formie imprez podlegających jej przepisom.

Uwaga końcowa

70. Postulowane działania wpisują się w filozofię ustawy o działach administracji rządowej.

Wypoczynek dzieci i młodzieży zawiera elementy edukacyjne i turystyczne. Pierwsze to domena ministra właściwego do spraw oświaty i ustawy o systemie oświaty; drugie to domena ministra właściwego do spraw turystyki i ustawy o imprezach turystycznych.

Opacował Leszek Miłoś